

Свящ. Лебедев, зупиняючись на діяльності установ селянського і дворянського земельних банків в саратовській губернії, оповідає про свої особисті враження, що торкаються подорожі голови ради міністрів Столипіна по саратовській губ. для огляду стану хуторського хазайства в губернії. Даді свящ. Лебедев зазначає, що тим, хто купує землю в „едноличное“ володіння, банк дає 100 проц. позички, а товариствам, що мають общинну форму,—не більш 80 проц., і вносить побажання, щоб селянський банк в своїй посередницькій діяльності при купівлі селянами земель, а також при ліквідації тих маєтків, що лишались за ним, не ставив селян, що купують землю в „едноличное“ володіння в більш корисні умови, ніж тих, хто купує маєтки товариствами.

Держ. вносить поправку про збільшення кредиту на посередницькі операції установ дрібного кредиту і про відновлення сили закону 1889 року про видачу земським установам позичок на дорожні роботи.

Статс-секретарь Кокочев вважає своїм обов'язком висловити жаль, що свящ. Лебедев не оповів про свої враження торі.

Тоді,—наже міністр фінансів,—не бачив Столипіна краще мене оповів би, чи так відбулася його подорож, чи ні.

Що-ж торкається продажу селянським банком земель в балашовському повіті переселенцям, то міністр зазначає, що такі факти були тільки тоді, коли місцеві селяне уже задовольняли свою земельну потребу і не хотіли купувати тієї землі, що продавалася. Уряд не може прийняти побажань свящ. Лебедева. Дума також не приймає його, бо ще 14 юня 1910 року висловилася проти такої формули. Через це формулу свящ. Лебедева не можна прийняти.

Образок приймається згідно з висновком бюджетної комісії, а також поправка і побажання Держ.

На черзі обміркування образунок міністерства закордонних справ. В ложі міністрів—голова ради міністрів, міністри: закордонних справ, торгу, багатотоваристів міністрів. Ложі преси і дипломатичного корпусу, місця членів Державної Ради і сенаторів і місця для публіки—всі заняті.

Крупський докладає образунок, підрахований в сумі 6.569.190 руб., і від імені бюджетної комісії висловлює побажання про необхідність розвитку і поліпшення консульської служби, впорядження східної академії для навчання східним мовам і про необхідність негайного встановлення розміру участі Фінляндії в видатках по образуноку міністерства закордонних справ.

На трибуну сходять міністр закордонних справ.

„Доброді члени Держ. Ради,—каже він. Позайомившись з побажаннями, що були висловлені в бюджетній комісії підчас розгляду образуноку мн. закорд. справ, я хочу зараз же заявити вам, що міністерство поставиться до цих побажань з повною увагою і зробить все, що від нього залежить. Зважаючи на той інтерес, який виявляє зараз російське громадянство до питань зовнішньої політики, я з дозволу Його Величності, дам вам огляд сучасного політичного стану.

В основі нашої політики, як і ра-

ніш, непорушено лежить спілка з Францією. За довголітнє своє існування ця спілка виявила, що вона існує не тільки для спільної оборони, але й для підтримання загального миру. Мій попередник а цієї трибуни вказував, що за останні роки наші відносини з Англією змінилися. Але ж недавній приїзд англійських гостей, а також і подорож наших депутатів в Англію виявляють, що між Росією і Англією лишилися ті ж самі відносини. З Німеччиною ми додержуємо раніших гарних суєдських відносин, які ми цінуємо, бо ми упевнені, що також їх цінять і в Германії. Наші відносини до Італії лишаються такими ж гарними, як і раніш були.

Ці відносини тим міцніші, що і Італія, і Росія мають однакові погляди на становище справ на Балканському штирості.

Як вам відомо, панове, наші відносини до Австро-Венгрії в недалекому минулому, трохи схитнулися, але держави знайшли грунт, на якому можна було агорговитись Австрії й Росії. Я вважаю своїм обов'язком нагадати вам ті умови, які були визановією й другою стороною: 1) зоставити status quo на Балканському штирості; 2) незалежність, укріплення і мирний розвиток малих балканських держав; 3) підтримання і затвердження нового ладу в османській державі. Ми маємо відомості з певних джерел, що в Відні думають додержуватись цих умов.

Становище справ на Близькому Сході не може вважатись цілком гарним. Албанія, Македонія і о. Крит виявляють, як і раніш, центрами заколоту. Дякуючи італійсько-турецькій війні ці неспорозуміння мають ще більше значіння.

До цього часу ми бачили, що Італія вела війну в далеких місцевостях і старалася, щоб інтереси нейтральних держав не дуже гостро зачіпались. Цими днями була бомбардівка Дарданел. Вона показує, що Італія одступила од своїх міркувань, бо італійський флот, оточивши невеличкий острів в південному Архипелазі, вже повернувся в Італію. Неможа, звичайно, не визнавати, що викликає бомбардівкою роспорядження Турції не пошкодять нашим торговельним інтересам. Зараз ми маємо підстави думати, що воля плавання буде незбаром відновлена. Події останніх днів показали нам, як легко італійсько-тур. війні зачепити інтереси інших держав і наскільки справджується почин російської держави, яка звернулася до інших держав з відовною, що до спільного ажиття тих заходів, які б могли попередити подібні сумні події.

Турція і Італія дали такі не однакові відповіді, що безосередних результатів вплив держав в близькому будучому не може мати.

Що до критського питання, то я не можу не висловити жаль, що християнське населення Криту силкується революційним шляхом провести оголошене ними „єднання“ з королівством Грецією і тим накликає як на себе, так і на Грецію зовнішню небезпеку.

Держави прихильні не допустять цього, про що вже доведено нами через консулів до відомості критських держав.

(Кінець буде).

ПО РОСІІ.

— Школа і військова служба. Військовий міністр звернувся в міністерство народної освіти з проханням допомогти військовому міністерству в справі виховання майбутніх солдат через пояснення школярам сільських шкіл значіння військової служби і зв'язаних з нею обов'язків. Військовий міністр мотивує своє прохання тим, що під час перевозки новобранців по залізницях, що року виникають беспорядки, часом досить серйозні, які можна пояснити тільки некультурністю сільського населення. Міністр народної освіти, визнаючи за можливе робити військовому міністерству таку допомогу, повідомив про це для відповідних роспоряджень почителів шкільних округ.

— В Фінляндії. Зважаючи на те, що з 1-го мая цього року буде заведено в життя закон про рівноправство руських в Фінляндії, стародійська преса подає цілу програму, якої повинні держатись фінляндські чиновники. Рекомендують, щоб там не було, вдержувати посуди в фінляндських руках, щоб на їх не поставали чужоземні чиновники. Служащі повинні до якого часу користатись роспорядженням начальства, крім деяких випадків.

— Статистика нар. „Річч“ подає такі підрахунок на підставі газетних повідомлень. Од 1-го январа по 31 марта прирежудено до смертної кари 53 душі. По окремим місяцям число поділяється так: январть—4, февераль—23, март—26. На редакторів періодичних видань за перші три місяці цього року було накладено 73 грошових штрафи за загальну суму 25 600 карбованців. По окремим місяцям число штрафів поділяється так: январть—36, на 11,700 карб., февераль—17, на 7560 карб., март—20 на 6350 карбованців.

— Ювілейні свята. В недавньому заідації комісії війни 12 року обговорювали проект маніфеста, який мають видати 26 августа 1912 року. Виявилось, між иншим, що головні милости, які звичайно дарують в таких випадках,—дарування недовим, помилування злочинців, зменшення кар,—будуть пристосовані до ювілею 1913 року. Через це межі маніфеста 1912 року дуже зменшені. Олександрівський комітет про ранення має аюсигувати 100,000 карбованців на допомогу нащадкам героїв війни 1812 року. Мають заснувати багатові спільні по школах виключно для дітей—нащадків зазначених вище героїв: 20—в кадєтські корпуси, 30—в інститути і 100 в гімназії відомості Імператориці Марії, 10—в духовні семінарії, 10—в вишневолодську школу кондукторів і 3—в інститут інженерів доріг. Крім того мають на увазі одкрити де кілька нових шкіл і деяким із шкіл, що будуть заведені в районі війни дванадцятого року, буде дано назву Воронієвських. Мають вивукати ювілейні медалі для військових частин і учасників війни.

— Сибірське земство. Законодавча комісія Державної Ради одкинула думські законопроекти про заведення земства в Сибірі і висловила побажання, щоб міністерство внутрішніх справ потурбувалося розглянути питання

про реформу земського господарства в Сибірові.

— Проти куріння. В Томську городський голова дозволив служачим викурювати під час роботи тільки по дві цигарки, та й для цього треба виходити із канцелярії.

В Читі один гласний віє проект про заборону курити на вулицях всім без винятку од мая по октябрь місяць. Хто цьому не скориться—в проект радяться того штрафувати.

— Всякі звістини. Міністр внутрішніх справ доручив членові ради міністра В. Смірнову виробити проект нової губернії в Царстві Польському—Лодзінської, в лодзінського повіту.

— Варшавський губернатор наказав начальникам земської сторожі в своїй губернії подати йому свідоцтва од духовної влади про те, що стражники говили,—а од тих із стражників, які не говили, щоб вимагали пояснень з цього приводу.

ПО УКРАЇНІ.

— Панахиди по М. П. Старицькому. Сьогодні, в восьмі роковини смерті Михайла Петровича Старицького, в Благовіщенській церкві (М. В. Благовіщенська ул.) в 11^{1/2} год. ранку одравлено буде панахиду.

— Смерть проф. Рустинського. Поавтора помер у Києві заслужений ординарий професор у та св. Володимир на кафедрі оперативної хірургії Іоанн Олександрович Рустинський.

— Смерть Б. В. Корейво. Помер музичний діяч В. В. Корейво.

— Проти панахид по Т. Шевченкові. Священник в Демієві о. Пестряков звернувся до київського місіонерського комітету з докладом, в якому радить заборонити панахиди по Шевченкові, бо вони розбужують сепаратизм і шариють маєзинство. Доклад викликав у комітеті великі суперечки о. Пестрякова гаряче підтримував кафедр. прот. Златоверховников (близький родич проф. М. С. Грушевського по жінці), проти заборони виступила більшість комітету, особливо ж єпископ Назарій, котрий заявив, що Шевченка поховано по всім правилам православної церкви і ніхто не має права заборонити молитись за нього. Мертвим треба дати спокій.

— Постановлено—доручити місіонеру С. Потехіну скласти спеціальний доклад про український рух і Шевченка, щоб таким чином ознайомити з цєю справою членів комітету.

— В українському клубі. Сьогодні в українському клубі остання в цьому сезоні вечірка художньо-етнографічної комісії. На вечірці будуть дані призи за кращу національну одіжку і за художню виконано танка „Гопак“. Крім того будуть виконані танки Аркан, Роман, Ліса та ин.

— В університеті. Міністерство народної освіти повідомило почесного київського шкільного округу, що воно дозволяє задовольняти клопоту юридичного факультета у та св. Володимира, щоб в цьому університеті засталося було до кінця 1912 року 128 студентів третього курсу і 344 студентів четвертого курсу юридичного факультета, яких мали увільняти в у та.

— Ліварський огляд М. Бейліса. Тюремний лікар, оглянувши М. Бейліса, визнає його адороним.

— Справа підл. Кулябко. Вчора підл. Кулябко закінчив писати свої пояснення в приводу події 1 сентября і одіслав їх у Д. Раду. Разом з дим Кулябко подав прохання про дозвіл опублікувати свої пояснення.

— Військовий строй по комерційних школах. Міністр торгу порадив начальникам підвладних йому шкіл завестися по школах навчання учнів гимнастики і військового строю.

— Допомога погорільцям. Сьогодні предісатель київської повітової зем. управи Демченко і київськ. пов. справник Фалет виїдуть в м-ко Макаров для ровдачі допомоги погорільцям.

— Затвердження на посаді. П. київський губернатор затвердив на посаді предісателя театральної комісії А. А. Кіха, замістителя його В. І. Толлі, і членів цієї комісії Ф. Д. Вржовського і Н. Д. Стражеско.

— Серед духовенства. В останньому числі (№ 14) „Кіев. Епарх. Відомостей“ видруковано маршрути по Київщині єпископіи Никодима та Дмитрія. Єпископ Дмитрій, намірившись об'їхати 44 парафії, зазначає точно—куди й коли він приїде і що там робитиме, а єпископ Никодим намічає тільки місця, де має він побувати, про те ж, що він має де робити не сказано нічого. Як відомо єпископ Никодим є діяльним учасником виборчої кампанії до Державної Думи і прихильником блоку духовенства з націоналістами, проти якого протестували деякі священники. Першим пунктом подорожі прееос. Никодима визначено с. Котержинці, уман. повіту, де свящ. ветує о. Дробинський, котрий на в'їзді предіставницьк передвборчого губерньського комітету рішуче виступав проти націоналістів.

— Разом з прееос. Никодимом Іде свящ. місіонер Мітроцький, кандидат на посла до Державної Думи. Можна думати, що після цієї поїздки провінціальне духовенство на Київщині поставиться лагідніше до блоку з націоналістами.

— Залізниця Київ—Гавань. Головне управління по справам місцевого хазайства повідомило п. київського губернатора, що м-во внутрішніх справ затвердило постанову київської городської думи про „отчужденіє“ 40 десятина землі під залізницю Київ І—Поліський пристані.

— Крадім у городохов. Вчора арештовано в церкві Св. Сабанського, Томашевського і Ведренка, які крали револьвер в городохового Коломійченка, що стояв в церкві на посту.

— З Нитишчани. Дитячий вечір. Наш кореспондент в города Чагарина пише: Недавно в городі в городській школі був улаштований дитячий вечір. Діти були вдягнені в лапшові костюми. Тут же на вечері пускали й ракети од яких зайнялась декорація і за малим не полеклися діти. Діти повітали.

— Банкові справи. Чигиринський банк взаємного кредиту за 1911 рік мав на 10 мільйонів обороту. Члнам видаю по 12 проц. дивиденту. Чистого прибутку за рік 4 тисячі карб. Цей банк ставиться дуже прихильно до сільських кооперативів часто їм видає позички.

Ділема.

І.
Не доходить, не доходить до останніх границь,
Не стривайся самотно з кінцем!
Повернися назад до живих таємниць
Любовнавичим юнацьким лицем.

—
Тут і сонце, і тівь, тут і буря, і грим,
І кипить боротьба навкруги!
До життя, до життя! Тут серця молодим
Ціле море огню і жаги.

—
Ти і раб і герой!—Так доводь до кінця,
До гармонії всякий розлад...
До життя-ж, не смертнілі юнацькі серця,
До земних величезних принад!

ІІ.
Бачиш—місце, бачиш—кодо,
Де все вмерло й захолодо,
Де льдина кам'яна,
Де каміня сонце гріє,
Де одні мерд?—
Одвернися,
Одказися
З божим гнівом на лиці
Од сумного поселища
В ту країну, де найвища
Розгорлася краса,
Щоб лізнало серце хорє
Величавє синє море
Золотисті небеса,
В небі злививши в красюю,
Животворною росюю
Мрії вернутися назад
На ровдалеє каміня
На загальне омертвіння,
На розлад.

Гр. Чупринна.

Жарти весни.

(Оповідання).

Настя Григорівна, погасивши огонь, хотіла вже лягати в постіль, коли її немов торкнуло щось: здалося—чогось іще не зробила. Стала посеред кімнати, вейлася за голову, пригадує. Сама в кімнаті, а очі блукають за вікном.

А там одмінюлося все, що й не впізнати: де стояв у день хутір, тепер чорніють одні околі із сумороку; під околами самотно догорає, як червона жарича в печі, останній у хуторі вечірній огник. Мріє темний степ через шлях, а по ньому гонять одна одну ночні тні. У вікно топлять темні стріхиття: ще давечечко брєндє там голі парості,—не ступали, коли це так густо зривались вони цїгом та листом. Летить весна, як крилами...

Не ті думка ідуть Насті в голову, не пригадає.

А ніч зайшла темна, зоряна, в травах та в квітках купается. Настя одчинила двері, заірнула в клас: може там який непорядок.

З класу подуло свіжим холодком—сьогодні мали мостина. Обійшла помацки ряди парт, обдивилась все, що можна. Стіл сувяком застеляно, картини вквітчано, як на зеленях святках,—все, здається, як слід; проте—щось непокоїть. Вернулася в кімнату, почала оглядати: спляска до екзамєну, шкільні журнали—все чепуренько поскладано на столі. По стїнах малюнків та фотографій—рідко; по де-куди вириваються тільки в тивь суворі голови якихось отців. Кіла марчики та коробочки а дівочими чарами, томька віршів та романів, веркальце в квітках,—все кудьсь сплякло в маленького столика, а на їх місце темвіла тепер гора шкільних книжок. В кімнаті віє червечним споєм.

— Мабуть мені так здалось,—подумала Настя. Поклалася в ліжко, похрестала подушку. Руки помістала під голову, водять очима по кімнаті.

Боязко чогось Насті. Так боязко, що аж в грудях холоно.

— І чого мені боїтись!—розважає себе Настя: хлопці в мене вишколені, інспектор—Настя вадумалась—вн, правда, грішний, суворий павога,—учительні духу його боїтсья, проте до неї він ласкавий, хвалів її перед іншими. Бо вона така й справді й слухняна, й почтивна; і на шори та вбори та на паначі не вабитсья, а роботи своєї пачнує. Посумує часом, що живе в самотині, повітає себе

думкою і про вбори, і про панача, та й ніхто про те не знає.

Добре тим, що в земстві руку мають, та атєстаті більші, завжди знайдуть собі службу, а вона дівчина бідна—пощастило ввати земську школу, то треба шануватися, бо не всякій із „заваніч“ дідуть земську школу.

Треба боїтсья, бо до чого тільки не можна причепитсья...

І стрихи знову починають ворущитсья у Насті.

Пригадалось їй, як колись помітив інспектор, що вона, вчительючка, на виду покружляла. Тоді казав—віпроку, це й за підборілля подержав,—а як школярі поржуться, що скаже?—хотіла хоч перед екзамєнами трохи охуудити—поралася увесь день, мов у казані кипіла, рясочки в рот не брала; підійшла до зеркала, думала одну тивь свою побачити, а глянула, то мало не заплакала: все лице, мов на лихо, шаріло, як каліна.

— Охо-хо!—зіткнула Настя. Через вікно в очі заірнув кляпотє неба, присиваний єрбіям піном, мов грєчаний горохом.

„Вішла ясна, возішла“...

Прийшла на думку Насті слова якоїсь колядки. Потім атхнула.

— Що буде, то й буде,—а тепер—спать!—й почала укриватсья.

Тільки заплуцчала очі, в усї заграв хтось на товїсіньку дудку. Людо-лю!—причудлась рулада й увірвалась.

Дачі біля вуха немов легенько шарнув хтось пухом од дєвін. Врєчнула дєсь туго натянута струна. Стєвало легко, немов хто воував з неї мішки з пєком.

Травня шовкова, м'якенька, ноги боєвські, страх,—як легенько!

— Побіжу!

Побігла прудко-прудко, вітер об полє б'є, груди росірає, аж болить. Тільки черкються ноги об траву. Хочеться підкочить...

— Може б я й полетіла!—спадєє Настя на думку.

Озвирнулась—ніде ні духу. Розбіглась, махнула руками.

Фррр...—плавно, рівно пролетіла дугу в повітрі. Стала легенько, немов хто поставив.

— Чи не диво!—радєє Настя,—а кажуть, що людина не полетить. А ну-ж це...

Махнула руками раз, вдруге, втретє, знялася вище й вище, пошлавла арвіні з вербами.

Дух займає. В грудях коле гоєтрий холодок. Так і випрає звідтіл чи сміх, чи крик—в силу вдержує.

— А ну—ввіна—чи не вб'юся?

Заплуцчала очі й шугнула. Над самою землею немов хто на рядно підхопив її—легенько полинула над траву. Махнула скільки разів—знову над самими вербами верб.

— Ог, коли б янали люде, що можна так...—радєє Настя.

Травня шовкова, м'якенька, ноги боєвські, страх,—як легенько!

— Побіжу!

Побігла прудко-прудко, вітер об полє б'є, груди росірає, аж болить. Тільки черкються ноги об траву. Хочеться підкочить...

— Може б я й полетіла!—спадєє Настя на думку.

Озвирнулась—ніде ні духу. Розбіглась, махнула руками.

Фррр...—плавно, рівно пролетіла дугу в повітрі. Стала легенько, немов хто поставив.

— Чи не диво!—радєє Настя,—а кажуть, що людина не полетить. А ну-ж це...

Махнула руками раз, вдруге, втретє, знялася вище й вище, пошлавла арвіні з вербами.

Дух займає. В грудях коле гоєтрий холодок. Так і випрає звідтіл чи сміх, чи крик—в силу вдержує.

— А ну—ввіна—чи не вб'юся?

Заплуцчала очі й шугнула. Над самою землею немов хто на рядно підхопив її—легенько полинула над траву. Махнула скільки разів—знову над самими вербами верб.

— Ог, коли б янали люде, що можна так...—радєє Настя.

— Ліварський огляд М. Бейліса. Тюремний лікар, оглянувши М. Бейліса, визнає його адороним.

науки в Усуба вислано батарею, але вона це не пройшла до Дьякова. Більшість сел коло Дьякова теж заступили арванці.

ЛОНДОН. Критяне вибрали в грецькій парламент 69 депутатів. З них 30 душ потай приїхали в Афіни. На виступ держав критський уряд одповів на паєри, зверху якого стояло „Королівство Греція“.

ПЕКИН. Китайські власті повідомляють, що в Куан-Линхо прибув давай-лама, де й оповістив автономію Тибета. Китайський резидент в Тибеті просить прислати війська, бо інакше Китай може втратити Тибет.

МУКДЕН. 24 априля в г. Урві впорядковують грандіозні свята з приводу оповіщення незалежності Монголії.

ЛОНДОН. Громадянство дуже обурене тим, що на „Титаніку“ затонуло багато жінок і дітей. Дітей з першого класу врятувало всіх, а з третього—тільки одну третину.

ПЕТЕРБУРГ. В Костянтинополі дуже стурбовані звісткою, що Австрія скупчує війська на границі новобарвського санджака. Австрійського посла в Турції несподівано викликали в Відень. Перед од'їздом він мав довгу розмову з російським послом Гірсом.

Література, наука, умілість і техніка.

„Засів“. Вийшло число 14 популярного українського тижневика „Засів“. Зміст числа такий: По світу.—Українське життя.—Вісти з столиці, П. Смутка.—З закордонної України, В. І.—ка.—Віна, Гр. Чуринки.—Промінь сонця, В. В. Виноградська.—Криваве залицяння, С. Тодосієнка.—Агрономичні поради, А. Терп.—ка.—Про книги, П.—Дошвиє.

„Одне слово правди за євреїв“. Вийшла книжка С. Ф. Русової. „Одне слово правди за євреїв“ (судові ригуальні єврейські справи).

Вийшло число 11—12 українського хліборобського часопису „Рілля“. Зміст: До читачів. Хроніка. Кукурава. VI—G. Чикаленко. Чи треба вірити агрономам? Т. Полтавець. Водоцвіт на пасіці—Т. Велика сила—багато меду—С. Мар—ко. Листи з Чехії—П. К. Чого один не вліє, те легко зробити гуртом—арг. Я. Торохтій. Бурякова кооперація—Сторонній. Наша товариська крамничка—Т. Наше садівничке т-во—Н. Макаренко. Що пишуть другі. По Україні. Про діяльність земств та товариств. Заплатаня і відповіди. Година й ціна на хліб. Оповідки.

„Передрин“. В 614 номері газети „Тавричанка“ передруковано фелетон П. Михайловича—„Лекція Шурішкєвича“.

Театр і музика.

Український театр. Сьогодні в театрі М. К. Садовського дві вистави: вранці—оп. „Сорочинський ярмарок“ по зменьшених цінах і ввечері—п'ята вистава п'єси Ів. Франка—„Украдене щастя“, п'єса ця має великий успіх у публіки і одзначається особливо художньою грою виконавців.

Завтра по зменьшених цінах йде п'єса Карпенка-Карого—„По над Дніпром“, в п'єсі в ролі Мерона виступає М. К. Садовський.

Театр „Соловцов“. Сьогодні і завтра в театрі „Соловцов“—перші гастролі московського кабаре „Летучая мышь“. Це кабаре існує в Москві вже чотири роки і засновано воно артистами Московського художнього театру: л.д. Балієвим, Качаловим і Москвіним. Головна ідея „Летучей мыши“—жарт. Але жарт виключно художній. Вей пародії, танці, куплети і т. инш. виконуються артистами в чистих художніх формах.

На чолі трупи стоїть і тепер артист Московського художнього театру д. Балієв, який підчас спектаклю часто виступає з промовами, жартами і гумористичними „докладами“. В Москві „Летучая мышь“ має великий успіх.

Головна небезпека.

(Лист із Одони).

В Петроваводському видається націоналістичний тижневик „Опасное веждля“, котрий вже давно звернув увагу на український рух, передруковуючи Савенка та инш. А оце в ч. 10 уміщено дуже невдало бредня, за те на пів-оригінальну, якогось М. Любимського, під назвою „Опасное положение“.

„Опасное положение“, це те скрутне становище, в котрому на думку автора, опинилась Росія через всякі соціальні та сепаратні. П. Любимський завіряє, що в Росії існує декілька сепаратних „отремленій“, котрі поділяються на головні та другорядні. „До головних належать: український національний рух або мавенство, польський рух. До другорядних відносяться—Фінляндія“.

Співняючись на українця, автор зазначає, що сучасна преса „звертає більшу увагу на український на-

ціональний рух“ й з належним тактичним добродіям нахабством перекуряє факти. По його виходить, що „Українская Жизнь“ редагується „австрійським“ проф. Грушевським, а „організована“ в 1905 г. во Львові партія українофілов (?) простирає свою діяльність і на Малоросію“. На жаль, саме сильніші місця вяті із „Одних христіанців“ та „Московських Відомостей“ з головою видають „неоперившого“ ворога українства, котрому тільки й зісталось авторитетно додати, що „сепаратизми не можуть быть допустимы“, бо, як атомалі, вони руйнують „государственность, религію, семью“.

Для мене п. Любимський прямо Америку відкрив. Я ще не чув ніколи, що українство підточує й підвалли семьи.

Кость Меменський.

ДОПИСИ.

(Од власних кореспондентів).

РАДИВИЛОВ (на Волині). Дика поміста, 11 квітня в помістканих ваказу трапилися страшна подія—поміста: жінка залізничного телеграфіста Карповича залила буфетчиці П. Козакевичові обличчя вітрогодією. Помістий дуже попеко обличчя, одно око зараз-же вигоріло, а друге настільки пошкоджено, що навряд, чи вдасться лікарям врятувати. Причина, що привела Карповичову до цього, ось яка. Чоловік її заохався в Козакевичову, літню вже вдову, і між подружжям почалися сварки; дійшло до того, що Карпович кидався під поїзд з метою самогубства, та якимсь робом йому тільки поранило обличчя. Після цього відносини подружжя стали ще більш неможливі і нарешті чоловік вимагав у жінки згоди на шлюбну розлуку. Вона одмовляла і почувачи себе образеною, надумала ото помститися над своєю розлучницею.

МИКОЛАЙ Українство на природничій виставці. На великому тижні місцеве товариство „любителей природы“ улаштувало загально-освітню природничу виставку, на якій перебувало більш 4000 народу. Виставка охопила багато галузей знання: фізику, фотографію, авіонавітку, зоологію, ботаніку й геологію. Більшість експонатів була з Миколаєва, особливо з власного музею товариства. Але брали участь в ній також „Киевель й Гросман“ з Москви, „Подвижной музей“ одеського відділу техначного товариства, природничий музей Таврійського губерньського земства, почтена лабораторія того-ж земства, термінологічна комісія гуртка природників київського політехнічного інституту й инші.

Цікаво зазначити, що виставка у деякій частині носила чисто місцевий характер. Так, був виставлений з гербарія товариства збір рослин д. Дойча з Херсонщини: бур'янів степових й болотних трав. Вей рослини були виключно з місцевими українськими назвами. Частина експонатів Таврійського музею була теж з українськими назвами (колекція насіння великих бур'янів й колекція шкідливих комарів). Згадаємо вже термінологічна комісія теж користувалась виставку. Від неї був виставлений великий плакат з відомою й зразковими алібрами матеріалами. Приступі запрошувались записувати на картках відом ім українські назви рослин, звірів, Мала думку й місцева „Провіска“ виставити українську природничу й сільсько-господарську літературу, але через бурі на Чорному морі, які не стхали вей свята, ця література не була привезена з Одеси.

Важано б було, щоб й инші природничі та сільсько-господарські виставки також використовувались нашими науковими діями й популяризаторами.

Г. КАТЕРИНОСЛАВ. З.д. бібліотека. Єсть у нас в управліні Катеринославської залізничної велика бібліотека, що складається з кількох тисяч томів, а між ними, аж сором сказати, як що знайдеться скільки десятків українських книжок, то й добре. Ще-б нічого було, як би служили були з руських губерній, а тож більша частина їх українці. А що ми даємося з сільської бібліотеки, де книжки бувають виключно російські. Там панує террива, потім там поки „соблаговолять начальство“... А тут люди, як здається й інтелігентні, начальство теж нічого не мало-б проти виписки книг, та горе те, що ми самі так недбало ставимось до своєї рідної книжки. До 1912 року виписували Л. Н. Вістник з цього року і цей припинився. А чому не брати прикладу з Бурьських залізничних, або з Н.-Дніпровських, де виписується не на один десяток карб. українських книжок.

Листування редакції. Пудож. д. К. С. Просимо писати. „Головна небезпека“ друкується. Передрин № 1037. Безперечно, не має права. Коли робить це чиновник, то поскаржиться його начальству.

Ціни на хліб. Пшениця (в копійках за пуд): в Одесі 115—135, у Миколаєві 127, у Ростові 127—142, у Києві 124—127, у Фастові

120—123. Жито: в Одесі 100, у Миколаєві 100, у Ростові 100—103, у Києві 87—95, у Фастові 85—92. Овес: в Одесі 105, у Миколаєві 99, у Ростові 92—108, у Києві 87—100, у Фастові 85—95. Ячмін: в Одесі 113—118, у Миколаєві 113½, у Маріуполі 109, у Ростові 102—103. Кукуруза: в Одесі 86.

Настрий спокійний. Вивозу немає, бо закрито Дарданели.

Справочний одділ.

Календарні відомості. Неділя, 15-го априля. Св. Аристарха, Пуда, Трохима, муч. Сави, муч. Василини і Анастасії.

Сх. сон. 4 г. 42 хв., зах. сон. 7 г. 13 хв. Театр гор. пар. доду. Ранком „Сорочинський ярмарок“, ввечерю „Украдене щастя“.

Понеділок 16-го априля. Свч. Агафії, Грини, Хіонії, свч. Леоніда, Галини, Феодори. Сх. сон. 4 г. 40 хв. в., зах. сон. 7 год. 14 хв. Театр гор. пар. доду. „По над Дніпром“.

Редактор В. Яновський. Видаєць С. Чикаленко.

Оповідки.

Слабування дітей. горе матері, але пах'ятайце, що годування дити муко „АЛЬПИНА“ краще волого забезпече дитину від шлуночок. слабу. Продається в аптеках і аптекарських магазинах.

Лікарі та Лікарні

притулок для породиль М. І. Дмитрієвої-Лінецької Шлях дохляд лік-опец. Приймю породиль у всьому шору. Мар.-Благовіщенський 44.

Зуб на лі- Бр. ТЕТЕЛЬБАУМ, Прорізна 24. Прайм. лікар-опец. 9 год. р. до 9 г. в. Пломб. 50 к., априль. зуб. бол. болж 1 р. Штучні зуби 1 р.

Кабінет зубного Дем'яновича Цигурн. Готина, помовування і вставл. штучні зуб. Прайм. 9—12, 3—6 годин. Невостеріська, 36.

КВАТИРИ

Готель „Україна“ віддає в найм КИМ-НАТИ по міс. і гуртобу, ведорого Бульв.-Курн., 34

ПРАЦЯ

Закордон. українцев-спеціалізов факон, закладає мод. чарні ручні і парові, а потрібні до них персональ вичуче на, всіоті основання—теорет. і практи. КОРИСТАЙТЕ з нагоди, бо в Києві буду лише тижень. Адреса листовно: редак. „Радя“ 232. 4-232-4

Два вихованці, скіпч. Київ-готують до вступу в Учит. Інст. та Учмивар. Згодні на вилз. Зверт. листовно. Київ, Палозовський вилз. № 2, кв. 5. Ч. й П. 3-233-3

ВСЯКІ

Шлюбні розлуки. (Бракоразв. дїла). Карні справи узакон. і установами дітей, окремі паспортні звичка, оздани, алейді і касациїні сарги. Прохання на ВИСОЧАЙШЕ ІМ'Я, порадити листовно. Прайм від 3 до 6 годин. дня. В.-Воздвигирська 45, кв. 7-а параді. Хід-с. А. Туржанський.

В-во „НОВЕ ЖИТТЯ“ № 1-й На громадські теми (Сатиричні вірші). П. Михайлович. Ціна 15 коп. Продається по всіх українських книгарнях. 8-5

В ЛУБНЯХ

Вже вийшли в продаж: 1) „Енеїда“ Ів. Котляревського з портретом автора і 13 малюнками худож. П. Д. Мартинючка. 224 стор., ц. 20 коп., на кращ. папері—35 коп. 2) 13 листовн. карток з малюнк. худ. П. Д. Мартинючка до „Енеїди“, з текстом по 2 коп. за прим. 3) Листовн. картки з порт. Котляревського і Кітки, по 2 коп. за прим. 4) Історичні мет. карт.: 1. Козак Мамай (у історичн. піснї), П. Козак Мамай (у друг. редакції), Ш. Нанаян. Гетьм. Полюботок, по 3 коп. за прим. Склад видань: Київ, Безаківська ул., 8. „Українська Книгарня“ (Бувиц. „Кіевск. Стар.“). 3-231-3

ПАЛЬТА. До наступного сезону вже одержані найновіших матеріалів та фасонів справжні англійські. С-т Петербурзька фабрика білизни та шРАВАТОК Р. М. ГЕРШМАН Прорізна 2. Тел. 282. Приймаються замовлення, переробка замічення білизни. Ціни цілком справедливі, без торгу. 1-212-1

Видавництво „Український Учитель“. Вийшли з друку і продаються такі книжки: Дід та Баба. Народна казка в малюнках худож. І. Бурячка. Ц. 20 КОП. Брати Грімм. Казки. Пер. Гр. Шерстюк, з малюнками. Ц. 7 КОП. 5-5

„ОДНО СЛОВО ПРАВДИ ЗА ЄВРЕЇВ“. (Судові ритуальні єврейські справи) Ціна 6 коп. Продається по всіх українських книгарнях Києва, Харькова, Одеси і Житомира. 5-241-4

Видавництво „УКРАЇНСЬКИЙ УЧИТЕЛЬ“. Вийшла другим виданням ГР. ШЕРСТЮК. КОРОТКА УКРАЇНСЬКА ГРАМАТИКА ДЛЯ ШКОЛИ. Ц. 20 К. Продається по всіх українських книгарнях. 3-240-1

ПРИКОРМКА „РЫБОЛИНЬ“ НЕЗЫВАЛОЕ ИЗОБРЕТЕНИЕ ПОКАЗАТЕЛЬНЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ПРИ УМЕНИИ ВСЯКОЙ РЫБЫ. Достаточно примешать немного этой жидкости к червям, хвощу и ко всякой другой насадке—тогда рыба научится клеветать. И. ГЛАЗУНОВ, Москва, Столешников пер., № 8. Каталог рыбок, принадлежностей бесплатно.

„СНІП“ яка містить в собі статті в справах політичних та громадських; огляди критичні; в поля літератури та мистецтва; фелетони, оповідання, вірші; галерею сучасних діячів; хроніку подій, дописи, ілюстрації то-що. Виходить раз на тиждень. Умови передплати: на рік 3 руб., пів року 1 р. 75 коп., 3 місяці 1 руб., окреме число 5 коп. 3-й кордон на рік 4 руб., пів-року 2 руб. Річні передплатники одержать безплатний додаток. Адреса: ХАРЬКІВ, Контарська, 21.

Приймається передплата на 1911—1912 шкільний рік на український педагогічний журнал „СВІТЛО“ другий рік видання. Журнал призначається для сем'ї і школи і виходить раз на місяць (всього 9 книжок, кожна розм. од 5 до 6 аркушів) по такій програмі: 1) Статті що до теорії виховання і народньої освіти. 2) Ознайомлення з усіма питаннями виховання і практично пристосування їх до шкільного й сямейного життя. 3) Значіння художнього розвитку в справі виховання і освіти. 4) Сьогоднішнє становище народньої освіти, школи і народнього учительства на Україні. 5) Хроніка діяльності всяких просвітних, педагогічних і наукових товариств. 6) Огляд педагогічних російських і закордонних журналів. 7) Теорія красеного письменства. 8) Бібліографія. В журналі „Світло“ за перший рік взяли участь своїми писаннями такі співробітники: С. Вердєєв, С. Васильченко, С. Волох, П. Веронін, Я. Гетьманчук, М. Грінченко (Загірнї), Дніпрова Чайка, Д. Дорошенко, С. ефремов, Т. Згоральський, П. Капельгорський, Н. Кибальнич, В. Куц, Лозонир П., З. Мірна, Он. Муслєнко, Гр. Наш-М. Невада, К. Оберучев, Сергій Павленко, Л. Чулий, Д. Пісочниць, Провісний, Я. Савченко, Гр. Сьобогович, М. Рубакін, Ол. Русов, С. Русова, С. Сирополько, В. Спілка, Ів. Стещенко, Я. Стороженко, Я. Тесленко, П. е. Т-ро, Ф. Туєн, С. Чепельський, Я. Чепіга, С. Черкасенко, С. Шелунж, Гр. Шерстюк, С. Шехор-Троцький, Я. Якубовський. Журнал „Світло“ виходить з септіября. Передплата на рік 4 карб. На пів року 2 карб. 50 коп. За кордон 5 карб. Передплата приймається в конторі „СВІТЛА“, у Києві, В.-Володимирська 93. Передплатувати „Світло“ можна ще у Києві: 1) в Українській книгарні, Безаківська 8-2) в книгарні Л.-Н. Вістника, В.-Володимирська 23. 3) в Крамничій „Час“ Театральна 48, в Харькові, в Українській книгарні, Рибна 25, в Полтаві, в книгарні Г. Маркевича, ул. Котляревського, в Одесі: 1) в книгарні „Діло“ Кошня, 1) 2) в книгарні „Провіска“, Ніжинська 53. Редактор-Видаєць Д. ШЕРСТЮК.

В'єнській магазинъ 1882 р. Бр. ШВОРЕНЬ КИВ, Проріза № 18. В великому виборі чоловіча готова одін й приймаються замовлення. 5-222-3

Найновішої конструкції МАШИНИ та ФОРМИ ДЛЯ ПРОДУВАННЯ ЦЕМЕНТОВИХ ВИРОБІВ. Машина для виробів цегляних і черепиці. Машина для порожнотіх будів. каміня. Форми для труб, сходів і т.п. Преса для цементов. терлиць і гранитної плит. Ветомошнілка. Каміне-дробилка. Вальцові спорудження. Машинобудівельний завод Д-р Гаспарі і С-р МАРІАНШТЕДТ (Германія) Прохано вів. наш завод. Каталог № 351 зурно.

Нова книжка Старичка Чернихівська. Гетьман Дорошенко. П'єса на 5 дій. Ц. 50 к. Головий склад в Українській Книгарні, Безаківська, 8. 5-228-2

Винаймайте скрізь „ОДОБРИН“ Тільки МИХАИЛА ЛЕБЕДЬОВА. Цей лік запитує оповіст в одеському ривок.